

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **večer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v petek.

Narodni shod Notranjcev v Postojni.

(Konec.)

G. župnik Sajovic pravi, da ve, da je v Notranjski zelo razširjena misel, voliti g. dr. Strbenca, moža, ki je jurist, vsestransko izobražen, ki pozna deželo in prebivalca do pike, in „da je duhoven, tudi ne škodi“. Njegova preteklost in sedanjost glásno govori zanj. Ali zdaj, ko se mu je zadržilo od verjetne strani, da centralni odbor iz svoje inicijative kandidira g. dr. St. v družem okraji, zatorej on v tem slučaju prepričano v imenu duhovščine podpira izvolitev starih poslancev. (Živio, bravo!) To potrdi javno g. dr. Vošnjak.

G. Hinko Kavčič meni, da bi se bolje oziralo na kmetovalca in posestnika in da naj le ti odločujejo; ljudstvo je strašno obremeneno od vseh strani in upa pomoči iz sebe in ne od doktorjev. Ravno tega mnenja je g. Zelén. Temu ugovarja g. Padar, da kmetovalec samo kot takšen ne more vsestransko zastopati naroda in interese vseh stanov. Kmet sam deje: tacega treba, „ki kaj zastopi in zmore“. Zahtevi, da naj odločuje pri volitvi samo kmetovalec, se nasprotuje od druge strani logično: „plačuješ davek? govori in glasuj! Jednake bremena, jednake pravice!“ In faktično kandidiramo odličnega kmetovalca in narodnega ekonomista, kajti gospod dr. Vošnjak je uzoren vinogradnik roko in peresom in on je oča naših narodnih denarnih zavodov“. (Dobro!)

Centrum je zadel in pretrgal daljno debato g. Jeršan, češ: „pokažite se tisti, ki hočete na drugo skledico vage, ali povejte jih, če so težji, onda bomo zanje.“ (Veselost!) No, ker ni nihče stopil „više“ in ker ni nihče koga objavil, sprejel se je predlog g. zapisnikarja z veliko večino. Pri nasprotnem glasovanju ne dvigne nihče roke.

G. Obreza, predsednik: „Naša prihodnja kandidata sta g. dr. Vošnjak pa g. dr. Zarnik!“ (Živela, živela!) —

Obadva gospoda sprejmeta kandidaturu zahvalno, češ, da jima je v posebno čast biti poslanecema tako odličnim in zavednim volilcem ter poprosita, naj se jima koj naznanijo posebne želje in težnje volilnega okraja. Vsi govorniki poudarjajo, da se bodo rane našega volilnega okraja večinoma zacelile, da ravnata g. poslanca po zgoraj razvitem programu. Drastično veselost prouzročilo je opravičevanje gosp. dr. Zarnika na interpelacijo g. Jos. Milavca, načelnika cestnega odbora, zaradi šrang in ceste preko Cirknice, Blok v Sodrašico in dalje, češ, da se govori, gosp. poslanec ni podpiral to za naš kraj jako nujno in važno vprašanje. „Jaz sem bil in sem in bom vedno za šrange, posebe še za te v mojem volilnem okraji. Dosti dokaza temu je, da me moji kolegi v zboru in odsekih kar po domače „šrangar“ imenujejo“. (Čujte!) Ravno tako odločno imenoval je g. dr. Vošnjak glase, da bi bil on kedaj delal ali govoril proti cesti na Rovte, zakotno obrekovanje.

Ko še g. Gruntar v kratkih, lepih besedah poprosi poslanca, da naj napneta vse moči, da se trpečemu narodu, ki komaj še diha, olajša stanje in povrne kmalu blagost — „težavna je naloga poslančeva, a lepa tudi, če ima srce in voljo za blagost ljudstva!“ — poprašja gosp. predsednik, kaj bode z mestom in trgoma? —

Najprej se prebere telegram župana Lenassi-ja in več veljavnih tržanov z Vrhnike, ki je bil že objavljen in v katerem je izrečeno, da se Vrhnicanje podvržejo vsakemu denašnjemu sklepu. Gosp. Obreza se odločno brani novemu bremenu, „državni poslanec sem (živio), trgovec, posestnik, oča in še ne prav dobrega zdravja, ne morem več žrtovati — —“ Tudi nov predlog g. kaplana Brodnika, sprejeti kandidaturu g. Obreze in nove prošnje ne obveljajo. Zdajci nasvetuje gosp.

notar Bezeljak, da se ponudi sedež poslanca za mesto in trga g. Frau Hrenu. (Živio!) „Mož je Notranjec, veliki posestnik, trgovec, kmetovalec in skozi in skozi poštena duša. Na Notranjskem je on že mnogo koristil kot narodnjak in domač veliki trgovec...“ G. Jos. Milavec poudarja podpirajoč to, da je gosp. Hren bil mnogo let vzgledni župan, načelnik okrajnega cestnega odbora, da „zdaj svetovalec v trgovinske zbornici; on pričakuje, da bode s poznanim trdnim značajem in skušnjami gotovo izvrstno zastopal naše Notranjske interese bodi mest, trgov ali občin. In ko tudi g. dr. Vošnjak omenja srečne kandidature z g. Hrenom — pravi letá, da sprejme mandat, da hoče kolikor več bode imel prilike, toliko več delati z vsemi močmi za pravice naroda, za blagostanje ljudstva, podpirati obrt in pomagati trgovini. „Živio, živio Hren“ bil je odmev tem poštenim besedam. G. Obrezi se živim odobravanjem k sklepu votira zaupanje in zahvala za trud pri sklicevanju in vodstvu shoda.

Po tem oficijalnem delu napolnili smo tesno dve sobi pri prejšnjem županu g. Vičiči, kjer smo se zabavali veselo in prostodušno, dokler ni napočil čas, da smo se razšli z veselimi zadostenjem v srci, da smo se udeležili tako izbornega shoda, pri katerem je bilo toliko in tako odličnih rodoljubov.

Dorán.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 23. maja.

Razpust českega deželnega zbora je hudo poparil fakijske oponente. „N. Fr. Presse“ piše o tej zadevi: „Izpolnena je tedaj terjatev, katero so Čehi izza štirih let neprestano zahtevali. V prvič izza časa fundamentalnih člankov sešel se bode v dan 5. julija v Pragi zopet deželni zbor s česko večino. O pomembni tega razpusta se Nemci v Česki nemajo motiti. Oni, ki so imeli najmanj let večino v deželncem zboru, skrčili se bodo v manjšino kake

LISTEK.

Domači pogovori.

XIV.

Gospod dr. Fr. J. Celestin nam je povedal v 5. številki „Ljubljanskega Zvona“, da nam je treba zdrave realne kritike, brez katere literatura postaje ko stoječa voda, ki se usmradi in jo začne preraščati kislá močvirna tvava. Kritika namreč poučuje in vodi kakar skrbna mati svoje dete, svari, da se ne pišejo nepotrebne stvari, uči, kaj in kako naj se piše, sodi napisano, ter poučuje pri tem pisatelja in občinstvo, pa tudi z vso odločnostjo povzdigne svoj glas, ako bi kdo hotel literaturo zlorabiti, kvariti občinstvu okus, srce in um.

Te zares zlate besede so nas poškrpale kakor spomladanski dež žejno razpokano zemljo.

Kdor pozorno čita nekatere najnovije plodove naše literature, čuti dobro, da se je začel delati okrak na stoječej vodi, ter da so jo tudi že začele

preraščati kisle močvirne trave, pa da je nastopil skrajni čas, v katerem bomo morali začeti brez vsakega obzira svariti občinstvo in pisatelje, ter povzdigovati svoj glas proti tistim, ki kvarijo občinstvu okus, srce in um!

K sreči preseza tak posel moje „obzorje“, pa zato se ni bati, da bi jaz komu škodo delal, ampak ko bi me kdo vprašal, kako naj piše slovenski roman, bi mu odgovoril čisto kratko: piši po priliki tako, kakor je pisal dr. Detela svoje „Malo življenje“, pa bo dobro.

To je moje prepričanje, in tega prepričanja ne bom zatajil tako, kakor je bil jedenkrat pokojni Fran Kurelac zatajil svoj kratki genitiv.

To vam moram povedati, kako se je zgodilo. Fran Kurelac je bil ženijalen hrvatski pisac, pa hud je bil, in gorje tistemu, ki bi bil hotel njegovej jezikoslovnej znanosti prigovarjati. S svojim kratkim genitivom je imel posebne težave in vojskoval se je zaradi istega z „zagrebačko školo“ tako, da bi bil življenje dal za svoj kratki genitiv.

Nekega dne se je prigodilo, da se je šel Ku-

relac kopat v morje na Reki z našim Ivanom Trdinom. Trdina je bil na glasu plavač, Kurelac pa kar nič ni znal plavati, a vsled te svoje nespretnosti je bil pregloboko v vodo zagazil in mislil je, da ga bodo požrli morski valovi. V tej velikej stiski je začel na pomoč klicati prijatelja Trdino:

„Janez, pomoz mi!“

„Reci, da genitiv nevalja!“

„Neću!“

„Pa utoni!“

„Janez, nebudi lud, podaj mi ruku!“

„Reci, da ti genitiv nevalja!“

„Neću — oj, oj, dragi Janez, ako Boga zna-deš, dodji po me, podaj mi ruku!“

„Reci, da ti genitiv nevalja!“

„Ne — — nevalja — nek ide do vraga i genitiv, samo mi podaj ruku — nevalja genitiv!“

Zdajci mu je Trdina priskočil na pomoč, ter ga je izvlekel iz globočine, a ko je Kurelac čutil tla pod nogami, je začel kregati Trdino, zagrozil mu je, da se ne bo več hodil z njim kopat, a njegov genitiv da je dober, pak zagrebski genitiv da ne

Dopisi.

sedemdesetorice in bodo v deželnem odboru, ako se jim posreči obdržati večino v skupini mest, zastopani jedva z dvema poslancema. Čehi se že pripravljajo izvabiti svoj prid iz tega položaja. Akcijski program se že danes priobčuje v „Narodnih Listih.“ Čehi sedaj ne bodo začeli s smotrom, kakor l. 1871., oni ne bodo delali takoj fundamentalnih člankov, nego si bodo najprej za vselej osigurali večino deželnozbornsko. Še le ko se tako zravna pota in se nemogoča stori povrnitev nemške večine, hoté zopet označiti in uveljaviti svoje stare želje.

Hrvatski člani regnikolarne deputacije od potovali so v Pešto z malim upanjem do uspešne rešitve Reškega vprašanja. Prizivaje se na soglasni ukrep deželnega zbora z l. 1880, da je Reka hrvatsko mesto in da spada državnopravno k Hrvatskej, hočejo hrvatski zastopniki v razgovor spraviti državnopravno stran tega vprašanja in če se to odbije, potem je vse to obravnavanje smatrati neplodnim. — V ponedeljek je bila prva dotična seja, katere so se udeležili razen članov deputacije tudi premier Tisza, ministra Bedeković in Orczy in pa guverner Reški Geza Szapary. Predsednikom izvoljen je grof Cziraky, poročevalcem pa dr. Makso Falk. Dokler se ne dožene kak rezultat, imajo biti obravnave tajne. Vzprejme se nasvet Falkov, da se naj deputacije Reke in hrvatskega sabora izrečejo, kako stališče da zavzemajo nasproti operatu regnikolarne deputacije z l. 1869., kateri je tedaj odobral ogrski državni zbor in pa tudi Reka. V prihodnji seji se bode ta izjava priobčila.

Vnanje države.

Včeraj vršil se je v Moskvi slovesni uhod cara in carice, ki vzbujajo mej vsemi slavnostmi največ pozornosti in bojazni. To je namreč najdaljši javni čin vsega kronanja, pri njem pride car najbolj v neposredno dotiko z ljudstvom, pomikajoč se počasi cele tri ure po ulicah Moskovskih. Pred Kremljem pozdravilo bode 10 000 otrok iz vseh zavodov s petjem carski par. Na petih mestih so postavljeni mali paviljoni, v katerih bodo pozdravljali carja guverner Moskovski, mestni glavar, vrhovni guverner, maršali plemstva in deželna deputacija. Najbolj se bodo pojavljalo ljudsko mišljenje pred mestom pri „slavnostnih vratih“, kjer se največ sveta lahko zbere.

„Nordd. Allg. Ztg.“ priobčuje zadnjo prusko spomenico do rimske kurije. V njej se konstatuje, da kurija ni principijalno nasprotna naznanilni dolžnosti; vlada pa jej pripisuje veliko važnost, ker cerkev tudi drugim vladam daje sodelovati pri nameščenju katoliških duhovnov. Vlada pruska da upa na sporazumenje; ona ponuja kuriji za omejeno naznanilno dolžnost v zameno revizijo mainih postav glede pristojnosti cerkvenega sodišča. — Kakor poroča „Germania“, je kurija že oddala svoj odgovor v roke pl. Schlözer-ja; ona zahteva nadaljevanje obravnav na podlagi prejšnjih diplomatskih aktov.

Anglija ima zopet mnogo opraviti z južnoafriškimi vprašanjem. V deželi Basutov nastal je ustanek in v deželi Zulov so se razmere, odkar je dobil Kečevaj od svojega tekmeča Usibepu ja jako občutljive udarce, tako na slabo obrnile, da celo „Daily News“ svojo vlado nagovarjajo k zopetnemu posredovanju. In tako pride zuluško vprašanje zopet na površje. Kakor poroča znana dopisnica lady Florence Dixie, ki je bila dlje časa poročevalka „Morning Post“ v južni Afriki, prišla je ta stvar zato tako daleč, ker da so Kečevaja slepili in vzlic danej obljubi mu vrnili le jako mali del njegove prejšnje zemlje.

velja, katerega je tudi v mislih imel, ko je rekel, da ne velja genitiv.

Tako je Trdina rešil Kurelcu življenje, a Kurelac je rešil svoj genitiv, čeravno ga je bil v stiski zatajil.

Zdaj vem, gospod urednik, da vam je odlehnulo pri srci, ker ste se bili gotovo prestrašili začetka mojih današnjih pogovorov, misleči da bom kritiziral domače literarne produkte, ter vam nakopal na glavo raznovrstnih sitnostij, pa sem vam povedal jedno čisto nedolžno o Fr. Kurelcu in našem Ivanu Trdini, katerega nam naj božja previdnost vzdrži še mnogo let!

Iz tega naj tudi moji sovražniki povzamejo, da nesem prehudoben, pa če sem tudi malo hudoben, vendar ne tako, da bi mi mogli reči „druhal“ ali da bi me na kres vrgli in zažgali.

Če hočem kaj pisati, moram tudi povedati kaj, drugače se lepo zahvaljujem na takej pisateljskej časti. Itak se me že nekateri izogibljejo in pravijo, da ni varno meni kaj povedati, ker žurnalisti ne morejo nič zamolčati in so kakor stare babe, ki

Iz Ptuj 22. maja. [Izv. dop.] Mnogo vrišča je napravila o Binkoštih tu se vršča „slavnost“ v židovsko-nemških listih. Mi spregovorimo o tej „slavnosti“ post festum in bi še sedaj ne, ko bi ti listi ne raztrobili toliko lažij mej svet, in radi tega hočemo aranžerjem navedene demonstracije, oziroma pisacem onih člankov nekoliko potipati na prste.

Nesmo se varali, trdeč, da je ta „slavnost“ le nemška demonstracija; in da je bila to prav nesramna demonstracija, svedočijo vsi govori ali napitnice, govornjene pri tej priliki. Že prvi govornik, znani kričič in semkaj privandran Piskač, poudarjal je odločno, da je „ein deutsches Fest“ in hammer-ambos dr. Schmiderer je isto trdil, mej drugim rekoč: „ihr (mestnjani) Deutschthum in so erhebender, rücksichtsloser Weise zum Ausdrucke zu bringen, — das Mark ist deutsch“ itd. Da, vsi govori, vse napitnice bile so polne prusjanskega duha in iz njih lahko sodimo, da je to pravcata ptujška, oziroma spodnje-štajerska irredenta.

Kdor naših razmer ne pozna, soditi bi moral, da stanujejo pri nas v istini le Nemci in da je Ptuj pravo nemško mesto. Priznati moramo, da je naše mesto zelo ponemčeno, ali pravih Nemcev imamo le pičlo število in vsak meščan zna razen nemški tudi slovenski, kajti brez znanja slovenskega jezika je vsaka eksistenca v Ptuj za njega nemogoča, ako hoče z ljudstvom občevati.

Naši nemškutarji pa ne smejo iz tega soditi, če trobi velika večina meščanov v njihov rog, da je potem že vse nemško. Barem vam je znano, da imate vse denarne zavode v vaših rokah in s temi silite mirne meščane trobiti v vaš rog. Ni pa res, da je tudi kmetsko ljudstvo za vami, kakor lažljivo trdite. Vaša trditve, da se je „eine schier endlose Reihe von Landleuten“ navedene demonstracije udeležila, je gola fraza.

Da bodete vi svoje viničarje v mesto zagnali, nesmo dvomili, tudi smo vedeli, da pride nekaj radovednežev to komedijo gledat; ali če ste le količkaj pravični, morate priznati, da je bilo kmetskega ljudstva prav malo več, nego ga je vsako navadno nedeljo v našem mestu. Tiste pa, ki so šli k vam zastoj jest in pit, pa vam privoščimo iz vsega srca. Tudi tiste vam darujemo, ki so na Jožefov spomenik položili vence ali nikakor ne tistih, ki se te nemško-prusjansko-židovske demonstracije neso udeležili, t. j. jedra našega ljudstva.

Neumevno se nam pa zdi, da se tacih demonstracij udeležuje tudi tukajšnje vojaško veteransko društvo, društvo, koje šteje najmanje dve tretjini udov Slovencev in ki bi vsled svojih pravil moralo biti po polnem nevtralnno. In vendar se nahajajo Slovenci, ki to društvo gmotno podpirajo. Sicer pa smo mi mnenja, da je društvo s tem dejanjem svoja pravila prekoračilo. Katerega mnenja pa je politična oblast?

morajo vse povedati, kar vejo in kar ne vejo. (Vi ste jako ljubeznivi. Ur.)

Tako se je nedavno zgodilo, da se je moj prijatelj prof. Janez brez mojega znanja oženil. Ko sem ga te dni interpeliral zaradi tega dejanja, in zakaj da mi ni nič povedal o tem, je rekel: „Zato ti nesem povedal, ker bi me bil ti v „Slov. Narod“ dejal.“

Res je, da bi ga dejal, ker si je našel nevesto nekje blizu Rateč na Kranjskem, in bi ta okolnost sama ob sebi brez osebe Janezove, ki je vse časti vredna, zaslužila, da pride mej „domače stvari“. Tako pa, ker so me razglasili kot vašega dopisnika, zdaj nič kaj takega ne zvem, ali pa vse prekasno zvem, ko je stvar že zastarela.

Jaz vsakemu dobremu in poštenemu našem človeku privoščim ženo, ker nas je itak premalo na svetu Slovencev in Hrvatov, pa ne gledeč na to okolnost, je dobro če se človek oženi, ker se mu pri tem znatno razširi njegovo „obzorje“, in to tudi nekaj velja. Spectabilis.

Tudi muzikalno društvo se razveseljuje podpore nas Slovencev. In tem našim ljudem se še vedno neso oči odprle? ali ne vedo, da se to društvo porablja le za nemške demonstracije? ali še vedno ne vedó, iz katerega razloga letos 1. majnika, kakor običajno vsako leto, nesmo imeli godbe? ali je mar vredno tako društvo slovenske podpore? ali mari naši nasprotniki Čitalnico podpirajo, in vendar ni družega, nego slovensko zabavno društvo. Posnemajmo tedaj v tej zadevi naše nasprotnike.

Tudi „nemški mariborski“ dijaki udeležili so se omenjene demonstracije in položili venec z napisom: „deutsche Studenten in Marburg“. No, če že taki pobalini smejo politiko tirati, potem pa vi Miheliči, Duhači, hammer-ambosi, Glančniki et tutti quanti neste več za rabo in odstopite radovoljno od svojega ščuvanja in rogovilstva!

Povejte nam gospodje ravnatelj mariborskih učilnic, kaj mislite s tacimi pobalini-politiki storiti? povejte nam, kaj bi storili s slovenskim dijakom, ki bi se „drzol“ se slovenske jednake slavnosti udeležiti? ali vam je znano gg. ravnatelj, da dijaki srednjih šol (visoke šole baje v Mariboru še nemamo) vsled naredbe c. kr. popečiteljstva za bogočastje in pouk od 24. julija 1849 št. 5260 in v novič razglašeno od istega popečiteljstva z dopisom od 25. oktobra 1873 št. 14472 celo v nepolitična društva ne smejo zabajati. Mi sicer ne dvomimo, da so se pobalini brez vaše vednosti na „političen pot“ podali in — memogrede omenjeno — pred cerkvijo oo. minoritov in pred „Narodnim domom“ kričali „pereat“, ali mi vam to z dobrim namenom naznamimo, da storite svojo dolžnost in da imate v prihodnje na take baže dijake pazko.

Od „Wachterca“, t. j. lista ščuvanja in rogoviljenja, pa bi zelo rad zvedel, kje stanuje tisti „stari duhovnik“, ki je svojim vernim rekel: „idite k onej (Jožefovej) slavnosti in častite njegov spomenik itd.“ Mi si usojamo trditi, da tega duhovnika barem v našem okraji ni in, ako ga nam „Wachterca“ hoče imenovati, pripognili se bodemo globoko, potrkali na prsa in dejali: mea culpa, obžalujemo, da smo tebe draga „Wachterca“ razžalili. Dokler se nam pa istinitost navedenih besed ne dokaže, toliko časa smatramo tega dopisnika nesramnega lažnjivca.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani 22. maja.

Navzočnih je 24 mestnih odbornikov. Predseduje župan g. Grasselli. Poverjevalcem zapisuika imenuje g. župan gg. Hribarja in Stupico. Prebere se vabilo c. kr. deželnega predsedstva zaradi udeležitve pri procesiji v stolnej cerkvi. Odsek za priskrbljevanje stanovanj o priliki 600 letnice naznanja, da si je izvolil g. Ravniharja predsednikom. Mesto Zagreb pošlje poročilo o svojem delovanju l. 1882. Vršijo se po listkih volitve: dveh odbornikov v volilno komisijo za volitev dveh deželnih poslancev v Ljubljani; jednega zastopnika mestnega odbora v odsek za oskrbovanje zaklade tukajšnje c. kr. velike realke namesto g. Dreota, in dveh članov v vodovodni odsek namesto gg. Bürger in Dežman.

Gosp. dr. Mosché poroča v imenu finančnega odseka, da so se mestnim stražnikom izplačale leta 1882 talije v znesku 96 gld., kar mestni zbor odobri. Dr. Mosché poroča na dalje o dopisu predsedstva c. kr. finančnega ravnateljstva glede kapitalizovanja ustanove cesarja Friderika IV. Finančni odsek predlaga, da se vsota, ki nese 60 gld. obresti, izplača ali v gotovini ali pa v 4% državnih obligacijah, kar zbor odobri. Gosp. dr. Mosché poroča o nekaterih popravah, ki so se zvršile v poslopji tukajšnje velike realke in nasvetuje, da se dovoli delež 133 gld. 36 1/2 kr., katere ima po pogodbi plačati mestna blagajnica. Nasvet se potrdi. G. dr. Mosché poroča nadalje o prošnji Janeza Julija Kantza, zaradi povračila užitnine od spirita za jesih za l. 1882 v znesku 600 gld., ker je, kakor je razvidno iz knjig, g. Kantz porabil l. 1882 vkupe 357 veder spirita za jesih. Finančni odsek nasvetuje, da se g. Kantzu nakaže 600 gld.

Gosp. dr. Dolenec vpraša, ni li nobene druge kontrole, koliko se porabi spirita. Dr. Mosché od-

govori, da mestni komisar pregleda knjige in potem poroča Gosp. Peterca izjavi, da je bil vsekdar že v prejšnjih letih zoper to povračilo. Saj ima Kantz na Glincah jesiharno, čemu treba v mestu povračila. Gospod Peterca nasvetuje, naj se mu za l. 1882, ker se mu je obljubilo, dá povračilo, za naprej pa naj se mu sporoči, da ga ne dobi več. Dr. Mosché opomni, da za l. 1883 mu bode še treba dati povračilo, ker se mu je obljubilo in je dotična svota tudi že postavljena v proračun. Dr. Derč predlaga, da se predlog g. Peterce izroči finančnemu odseku.

Gosp. Kušar misli, da ima mesto vender nekaj dobička, akoravno dá povračilo, ker se porabi več spirita.

Gosp. Žužek meni, da se spirit labko odda drugim in upiše tudi tisti v knjige, ki se rabi v jesiharni na Viču.

Gosp. Fortuna pravi, da je bilo povračilo le prej potrebno, dokler ni bilo zunaj mesta jesiharne; zdaj to odpade. Pri glasovanju se sprejme predlog finančnega odseka, predlog g. Peterce pa se izroči finančnemu odseku v pretres in poročanje.

Gosp. Hribar poroča v imenu finančnega odseka o terjatvi „Wiener Bankgesellschaft“ gledé plačila v pogodbi ustanovljene $\frac{1}{4}$ % upravnine za izplačevanje dobitkov. Banka zahtevala je 285 gld. 45 kr.; ker je pa mnogo dobitkov napravila sama, jej od tega ne gredo odstotki za upravnino in se banki po nasvetu finančnega odseka dovoli le 43 gld. 67 kr., ter se jej na vprašanje odgovori, da je mestu vse jedno, ali pošlje izžrebane srečke naravnost ali pa potom eskomptne banke kranjske.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (V včerajšnji seji mestnega zbora ljubljanskega), ki je trajala od 6. do $\frac{1}{2}$ 10. ure zvečer, sklenilo se je, da se premesti živinski trg s 1. oktobrom t. l. pred klavnico in se za to potrebni prostor nakupi od treh lastnikov za 5500 gld. Alojziju Korziki dovolilo se je, ako izpolni stavljene pogoje, da sme ograditi kupljeno zemljišče na Vrtači in preložiti javni pot. Obširneje poročamo prihodnjic.

— (Nova gozdna sprehajališča.) Tivoljski gozd je od nekdanj najprijetljivejšega sprehajališča ljubljancem in tujci, ki ga običejejo, ne morejo se tej v neposredni bližini mesta ležečej naravne krasoti zadostno načuditi. A do letošnjega leta se je nekako ostentativno zanemarjal in oni, ki se je hotel po njem sprehajati, riskiral je svoje zdrave ude korakajoč čez mogočne korenine dreves, ki so prepregale vse steze in preskakujoč jarke, katere je voda tekom let o deževnem vremenu izkopala. Tem bolj nas tedaj veseli, da moremo letos v tem obziru konstatirati velik napredek. Mestnega zbora odsek za lepšavo mesta dal je namreč izpeljati lepo in skladno pot za sprehajalce od švicarske hiše na vrh gozda in od tam naprej do razpotja, kjer se končuje mestno posestvo. S te poti, ki pelje po jako lepah partijah gozda, je pa tudi v resnici iznenadujoč pogled na ljubljansko mesto in obkrožujočo ga ravnino, pogled, ki mora vsacega očarati. Zato je pa letos gozd tudi izredno oživel. Od ranega jutra do poznega večera romajo tolpe sprehajalcev do prekrasnega razgleda, odpoživajoč sem ter tja na klopeh, katerih je sprehajalcem še le od letošnjega leta obilnejše število na razpolaganje. Tudi vse dosedanje gozdne poti, ki se že od pamtiveka neso posipale, bile so letos popravljene in posute. In to vse je izvršil novi, čisto narodni mestni zastop, zavoljo česar mu k začetku tako uspešnega delovanja iz vsega srca čestitamo.

— (Pokojni baron Codelli) zapustil je, kakor se čuje, svojo bogato zbirko slik kranjskemu muzeju, in pa 5000 gld. gotovine za zidanje nove horišnice (ki je mej tem že zgotovljena). Mej slikami nabaja se mnogo originalnih in dragocenih, ter je z njimi takorekoč postavljen temelj kranjske galeriji slik, katere živo pogrešamo.

— (Gozdno poškodovanje.) Včeraj dopoldne prijeli so sprehajalci v tivolskem gozdu ženo, ki je mladim smrekam in jelkam rezala vršičke

in mladike ter z njimi napolnila že cel predpasnik. Izročili so jo mestnim paznikom, ki se jo odvedli na magistrat, kateremu bo učiniti daljše korake, da se tako vandalično oškodovanje gozda primerno kaznuje. Želeti bi le bilo, da bi občinstvo vedno postopalo tako, ko v tem slučaju, kajti le na ta način bode mogoče priti v okom pomanjkanju drevesnega naraščaja v mestnem gozdu.

— (Iz vrhniškega sodniškega okraja) piše nam prijateljska roko: „Nedavno ostavil je novoimenovani notar zatiški, gospod Viktor Globočnik, Vrhniko, kjer je deloval nad tri leta kot pristav c. k. sodišča, oziroma sodnik v kazenskih zadevah. V tem času je dan na dan rastlo zaupanje in spoštovanje do moža, kateri je bil na svojem mestu v pisarni, ljubezniv v občevanju, prijatelj kmetu in gospodu ter zvest narodnej naši stvari! In ko je gospod notar Globočnik odhajal ta mesec na novo svoje delo, mogel se je prepričati iz tega in onega odlikovanja, da je bil v resnici priljubljen v odličnih krogih našega okraja. Da ga je pa tudi čislal in cenil priprostejši narod, o tem ga lahko uverimo mi, ki z narodom le-tim občujemo in ki v njega imenu pošljamo v svet to skromno a pristrčno zaupnico uradniku značajnemu, vrlemu možu!“

— (Umrli) je včeraj dopoldne v Ljubljani g. Viljem Ogrine, c. kr. okrajni sodnik v Metliki. Pokojnik bil je za mladih let iskren narodnjak ter objavil več slovenskih, osobito astronomičnih spisov. Pozneje pa se je prelevil v strastnega nasprotnika vsemu, kar je narodnega.

— (Bralno društvo v Gorjah) name-rava prihodnji teden položiti temeljni kamen svojemu „Narodnemu domu“. Lepa misel našla je tedaj v naših vrlih Gorjanih tudi dovolj pogumne in vnete može, da se izvede kljub vsem težavam in oviram in vsem marnjem nekaterih, ki se po pivnicah spodtikajo nad pezdirjem, a bruna v svojem lastnem očesu ne čutijo. Načelnštvo društva je k sreči v takih rokah, da se je nadejati veselega svršetka.

— (Toča) pobila je pred par dnevi na Raki na Dolenjskem v treh vaseh Naletavala je s toliko silo, da se je na hrastovih deskah poznalo.

— („Slovensko literarno društvo na Dunaji“) — naznanja nam o zadnji društveni dobi predsednik, gospod D. Majaron — razpustilo se je v 11. dan t. m. radovoljno. Izredni glavni zbor, ki je le-to sklenil v smislu društvenih pravil, obrnil je tudi društveno imetje in sicer tako-le: Gotovino v znesku blizu 70 goldinarjev dobi „Jurčičeva ustanova“, knjižnico v okolo 90 zvezkih pa akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji. Obe ponudbi stá tudi sprejéti.

— (Banka „Slavija“) sklenila je v prvem letošnjem četrtletju, t. j. do 31. marcija, 9772 novih zavarovalnih pogojev za kapital 11,303.824 gld., za kar se ji je plačalo zavarovalnine in pristojbin 347.061 gld. 76 kr. Denarni promet glavne blagajnice znašal je 1,933.183 gld. 83 kr. in od bankinih kapitalij bilo je v tem času uloženih 220.825 gld. 06 kr. v česko-moravskih in galiških posojilnicah, 634.067 gld. 46 kr. pa izposojenih na zemljišča. Gasilne brigadnice je oddala banka v tem času 3 občinam. Za škode se je izplačalo v tem četrtletju 79.426 gld. 48 kr. Samoupravna društva za zavarovanje užitka in pokojnin postajajo čez dalje bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca marcija t. l. 675 členov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin za 125.047 gld. 84 kr. in upisali ulog 503.585 gld. 14 kr. Zastopniška pokojninska zaloga imela je do konca marcija t. l. 4154 deležnikov in njeno premoženje narastlo je na 32.779 gld. 09 kr.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Praga 23. maja. Deželnozborske volitve so razpisane: Za kmetske občine v 28. dan junija; za mesta in obrtnijske kraje v 30. dan junija; za trgovinske zbornice v 2. dan julija; za veleposestvo v 3. dan julija.

Maglaj 22. maja. Veči del Bosne zapal je sneg, jeden meter na debelo. Sadno drevje je vsled tega močno poškodovano.

Budimpešta 22. maja. Ministerski predsednik Tisza vzprijel je deputacijo srbskega kongresa. Škof Teofan Živković predložil je prošnjo, da se kongres skliče v 7. dan junija. Tisza je tudi za to, da se skliče, a pozneje. Tisza izrekel je, da je v Ogrskej vsaka cerkev svobodna in se sme razvijati po svojem „canon-u“, glede patrijarha pa: Nj. Veličanstvo potrdilo je volitev Angelića, vlada tedaj ne dovoljuje nobenega napada na stališče patrijarhovo, kakor tudi tega ne, da bi se srbski cerkveni zakladi rabili za politične namene.

Moskva 22. maja. O 6. uri zvečer bil je slovesni uhod carja in carice skozi brezštevilno množico mej nepopisljivim navdušenjem. Ravno zdaj so cerkvena opravila v raznih cerkvah Kremla. Nebo oblačno.

Rim 22. maja. Depretis naznanil je zbornicema ostavko kabineta. Kralj izročil mu je zopet sestavo novega kabineta. Do 30. junija odloži se zborovanje.

Bukurešt 22. maja. Zbornici sta se otvorili. Prestolni govor izraža neomajljivo prepričanje, da Evropa ne bode posezala v pravice Rumunske, nezavisne države, tudi ne zahtevala, da izvede ukrepe, katerih se Rumunska ni udeležila in katerim ni pritrčila.

Javna zahvala.

Podpiralni zalogi slovanskih vseučilščnikov v Gradci blagovolili so na dalje v tekočem letu darovati: a) v gotovini: Gospodje: Anton Bezenšek, gimn. prof. v Sofiji, Franjo Brežnik, gimn. prof. v Novem Mestu, dr. Gregor Krek, vseučilišni profesor v Gradci, o Franjo Sal Pirč, vodja gimnazijskega konvikta v Št. Pavlu na Koroškem, dr. Franjo Simonič, uradnik na vseučilišni knjižnici na Dunaji in dr. prava Juraj Sterbenc, župnik v Hrenovicah pri Postojini po 5 goldinarjev; gospoda: Roman Šparl, dekan in Kolumban Urnik, kaplan v Št. Pavlu na Koroškem po 3 goldinarje; gospoda: Peter Fridav, oskrbnik v Nošencih pri Lutomeru in Alfred Fröhlich pl. Feldau, dijak v Gradci po 2 goldinarja in gospoda: o. Benedikt Schluder, prof. v Št. Pavlu na Koroškem in Franjo Železinger, prof. v Gradci po 1 goldinar; b) gospod Valentin Krisper, posestnik v Ratečah papirja v vrednosti 5 goldinarjev.

Vsem gospodom darovateljem izrekajo podpisani v imenu opravnega odbora podpiralne zaloge tukajšnjih slovanskih vseučiliščnikov ter imenu vseh onih, ki iz tega zavoda dobrote uživajo, najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!

V Gradci 22. velikega travna 1883.

Prof. dr. Gregor Krek, l. r. predsednik.

Suplent Josip Lendovšek, l. r. blagajnik.

Filozof Janko Bezjak, l. r. tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

18. maja: Feliks Pajsar, usnjarskega pomočnika sin, 3 leta, Sv. Petra cesta št. 70, za sušico. — Liza Lampič, tesarjeva žena, 51 let, Florijanske ulice št. 13, za sušico.

19. maja: Janez Essig, čevljar, zdaj prisiljenec, 18 let, Poljanski nasip št. 50, za jetiko.

21. maja: Marija baronica Lazzarini, deželo-brambenega majorja hči, 13 $\frac{1}{2}$ leta, Turjaški trg št. 2, za difteritido.

22. maja: Marija Dešnak, krojačeva žena, 36 let, Zvonarske ulice št. 3, za sušico v grlu. — Viljem Koželj, komatarjev sin, 17 dni, Marije Terezije cesta št. 6, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

17. maja: Jožef Jenčič, gostač in patentni invalid, 71 let, za oslabiljenjem.

18. maja: Mica Tavčar, gostija, 72 let, za rakom. — Jera Kastelic, krojačeva žena, 40 let, za jetiko.

Tujci:

22. maja.

Pri Slovani: Troll z Dunaja. — Dr. Tonkli iz Gorice. — Pott iz Gradca.

Pri Maltoi: Peterka z Dunaja. — Greca iz Trsta. — Polzer z Dunaja.

Dunajska borza

dné 23. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 50	kr.
Srebrna renta	79	10
Zlata renta	98	95
5% marcna renta	93	50
Akcije narodne banke	839	—
Kreditne akcije	304	75
London	120	15
Srebro	—	—
Napol.	9	51

C. kr. cekini	5	66	"
Nemške marke	58	55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	119	75
Državne srečke iz l. 1864	100	170	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	"	98	75
Ogrska zlata renta 6%	"	120	30
" " " 4%	"	89	"
" " " 5%	"	87	20
9% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	"	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	113	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	"	118	20
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	"	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	"
Kreditne srečke	100 gld.	170	50
Rudolfove srečke	10	18	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	113	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	217	"	75

Tržne cene v Ljubljani
dné 23. maja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež, "	5	4
Ječmen "	4	55
Oves, "	2	92
Ajda, "	4	55
Proso, "	5	4
Koruza, "	5	60
Leča, "	8	—
Grah, "	8	—
Fižol, "	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	21
Maslo, kilogram	—	96
Mast, "	—	88
Špeh frišen "	—	70
" povojen, "	—	78
Surovo maslo, "	—	85
Jajca, jedno	—	1 2/3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje "	—	54
Svinjsko "	—	60
Koštrunovo "	—	36
Kokoš	—	50
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	2	96
Slama, "	1	96
Drva trda, 4 kv. metre	6	—
" mehka, "	4	—

Tužnim srcem naznanjam vsem p. n. prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical danes zvečer k sebi mojega preljubega sinčka

STANKA,

dva meseca starega, da ga izroči zopet v naročje njegovi preblagi mami, ki se je malo prej preselila v večnost.

Ilirska Bistrica, dné 21. maja 1883.

Tugujoči oče

Davorin Sinkovič,
c. kr. okr. šol. nadzornik.

(353)

Poslano.

(4—13)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolj okrepljujuče pice,

! kas izkušan liok proti trajnom kašlju plućevine !

želodca bolesti grkljana ! proti mēhurnim kataru,

kas i elastioah za probavilo **(PASTILLEN)**

nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Ceskoj).

Koledarčki za l. 1883.,

kolikor jih je še ostalo, prodavajo se zdaj po 50 kr. (prejšnja cena 70 kr.).

(354) **Iv. Giontini v Ljubljani.**

Ušnjarsk pomočnik,

dobro izurjen v svojem rokodelstvu, **dobi takoj službo** pri gospodu

(351—1) **Matevžu Završnik-u v Cerknici.**

Ofertni razglas,

s katerim se razpisuje izvršitev postavljanja preko

300 komadov drogov za zastave,

ki se imajo postaviti pred prihodom Nj. Veličanstva ob cestah, ulicah in na javnih trgih mesta Ljubljane, — po ofertnej obravnavi.

Oddajajo se dotični oferti skrajno

do sobote 26. t. m.

popoldne ob 5. uri v pisarni podpisanega odbora (Kongresni trg št. 12, pritlično, prva vrata na levo).

Pogoji se izvedo ondunkaj vsaki dan od 1/9. ure do 10. ure dopoldne. (343—3)

V Ljubljani, dné 18. maja 1883.

Dekoracijski eksekutivni odbor.

Deželna blagajnica

se preseli iz svojih dosedanjih prostorov ter bo začeni od **petka dné 25. t. m.** uradovati začelnjela v hiši na cesarja **Jožefa trgu št. 1** (stara braniloica), in sicer v tem redu, da bode blagajnik nameščen pritlično v prostorih c. kr. plačilnega urada, likvidatura deželne blagajnice pak v prvem nadstropji na desno, tikoma prostorij c. kr. glavnega davkarskega urada.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 21. maja 1883.

(355—1)

Deželni glavar: Thurn.

Rimski vrelec (Römerquelle)

(planinski Giesshübler).

Najčistejša alkalična slatina, jako peneča se, zelo okusna, katera nikdar ne počrni vina, t. j. ona je popolnem prosta žveplenokisli soli.

Vedno uspešna pri slabem ali pa motenem prebavljenju, črevesnem kataru, kašlju, boleznih v obistih, mehurji in pri ženskih bolih.

Neprecenljiva v svojem blagodejnem učinku pri slabih, otrocih, starih in zlati žili.

Razpošilja se v zabojih po 100 polliterskih ali pa 100 literskih steklenic.

Cena polliterske steklenice v Ljubljani 14 novcev.

Oskrbništvo vrelca

Prevali na Koroškem.

Naš disponent je ljubljanska firma **A. Hartmann**, katera prodaje tudi količine, počeni od 10 steklenic.

Restavratör g. **Ehrfeld** (Hôtel Elephant) in pivovarnik in gostilničar g. **J. Auer** v Ljubljani imata vedno to izvrstno vodo na razpolaganje. (350—1)

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

J. J. Naglas v Ljubljani

na Turjaškem trgu št. 7

se priporoča v izdelovanje vseh

dekoracij po oknih in hišnih pročeljih,

ki bodo potrebna ob navzočnosti Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, kakor tudi za pripravo zastav vseh velikostij, grbov, lampijonov itd. po najnižjih cenah.

Da se zamore jamčiti za pravočasno prireditev, prosi se, da se naročila izvedó vsaj do **15. junija.** (289—7)

C. in kr. najvišje priznanje.

Kopališče Gleichenberg

na Štajerskem.

Zlata kolajna Pariz 1878.

Jedno uro vožnje od postaje **Feldbach** ogerske zapadne železnice.

Začetek sezije s 1. majem. (222—3)

Mineralne vode iz Gleichenberga in Johannisbrunn-a in pa vrelčevi izrodki dobivajo se po vseh trgovinah z mineralnimi vodami, kakor tudi pri vodstvu Gleichenberške kopeli, kamor naj se tudi pošiljajo vprašanja in naročila stanovanj in voz.

Usojam si p. n. občinstvu ponižno naznanjati, da imam v prodajani

Terček & Nekrep,

na Mestnem trgu št. 10 v Ljubljani,

dobro asortirano zalogo **krasnih in dobrih**

osobito **kmetske vozove** (bagerle), na pol zadelane vozove itd. in prodajem jih po **prav nizkih cenah.**

Naročila vozov vsake vrste se sprejemajo in dajejo naznanila o cenah ravno tam. Za dobro in čedno blago se daje popolno poročilo.

Priporočam se v obila naročevanja.

Spoštovanjem

Fran Šiška,

(335—2)

kovaški mojster v Hrastju.

Umetne

(234—12)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja in vse zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Marsalla

najfinejše dietično Sicilijansko desert-vino.

Za rekonvalescente, po daljših boleznih oslabele osebe, za otroke ga ni bolj krepilnega sredstva. Kot desert-vino voliti je pred vsemi vini, ki se prodajajo po trgovinah.

V steklenicah po 1 gld. prodaje pravo samo

G. Piccoli,

lekarnar v Ljubljani,
na Dunajski cesti. (291—2)

Naznanilo otvorjenja.

Usojam se naznanjati, da sem otvoril na **Bregu v baron Zois-ovej hiši št. 20** lastni vinotoč, imenovan

„Bizeljski hram“,

kjer se toči ceno in pošteno vino, in sicer:

takozvani „cviček“ po 24 kr. liter,

dober rudeč „cviček“ po 28 „ „

„istrijanec“ najbolje vrste 36 „ „

in „bizeljanec“ starina po 40 „ „

Vsa večja naročila na raznovrstna vina od 56 litrov više izvršujejo se točno, najbolje iz „transitokleti“ v Kolizeji.

Tudi imam **dalmatinska črna vina** od 12 do 18 gld. Hktl. v zalogi.

Priporočam se

odličnim spoštovanjem

J. C. Juvančič,

vinski trgovec v Ljubljani, Dunajska
cesta šte. 21. (340—2)

Odpretje gostilniškega vrta „pri Virantu“.

Zahvaljeva se mojim prečastitim gospođom gostom za dosednji mnogobrojni obisk, usojam se njim in slav. p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da otvorim **v nedeljo 20. maja**

gostilniški vrt „pri Virantu“.

Vrt je lepo obnovljen; kegljišče popolnem popravljeno. Trudil se bom zadovoliti prečastite goste s svojimi priznanimi izvrstnimi jedili, z dobrimi **bizeljskimi vini** in pa z zdravim in okusnim **marcniim pivom iz Mengša.**

Kegljišče se prepušča, ako se to prej pogodi, družbam kegljalcev za jeden ali več večerov proti primernej odškodnini.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Anton Miculinič, po domače **Tone,**

gostilničar „pri Virantu“.

(342—2)